

GYERMEKJÓLÉTI ALAPSZOLGÁLTATÁSOK

VÁROSLIGETI BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

Jóváhagyta:

Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata
Képviselő-testülete Művelődési, Kulturális és Szociális Bizottsága
a .../2022. (X....) határozatával

2022.

Tartalomjegyzék

1. A Humán Szolgáltató Városligeti Bölcsődéjének adatai	3
1.1. Személyi feltételek	3
1.2. Tárgyi feltételek.....	4
2. A bölcsőde filozófiája, célja.....	4
3. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	4
4. A bölcsődei nevelés-gondozás célja és alapelvei	5
5. A bölcsődei nevelés feladatai	8
6. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei.....	9
7. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	12
8. A családok támogatásának főbb módszerei és lehetőségei	13
9. A bölcsőde kapcsolatai.....	15
10. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja	16
10.1. A gyermekek felvételének rendje	16
10.2. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás módja	16
11. A térítési díj	16
12. A bölcsőde nyitvatartása	17
13. A szolgáltatást igénybe vevők és a szolgáltatást végzők jogainak védelme	17
14. A szolgáltatást nyújtók szakmai továbbképzésének biztosítása.....	18
15. Dokumentáció	18
16. A szakmai program ellenőrzése	18
17. Hatálybalépés	19

Függelék:

1. sz. Megállapodás a szülővel (Gyvt. 1997. évi XXXI. törvény 32. § (5) alapján)	18
2. sz. Megállapodás a szülővel (Gyvt. 1997. évi XXXI. törvény 32. § (7.c) alapján)	22
3. sz. Házirend.....	30

A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS ÉS SZOLGÁLTATÁS SZAKMAI PROGRAMJA

Bevezető

A Városligeti Bölcsőde szakmai programja a Bischof Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ (továbbiakban: Humán Szolgáltató) szakmai programjának részét képezi, azt kiegészíti.

A program „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” alapján készült, figyelembe véve többek között az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát, a Gyermekjogi Egyezményt, az Európa Tanács ajánlását a napközbeni gyermekellátásról, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt (továbbiakban: Gyt.), a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézmények szakmai feladatairól szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletet, továbbá a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Korm.rend.-et (a továbbiakban Sznyr).

1. A Humán Szolgáltató Városligeti Bölcsődéjének adatai

Fenntartó neve:	Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata
Intézmény neve, székhelye:	Bischof Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ 1072 Budapest, Nyár utca 7.

Telephely neve, elérhetősége:

Városligeti Bölcsőde

Cím: 1071 Budapest, Városligeti fasor 39-41.

Tel: 06-1-342-4134

E-mail: varosligeti.bolcsode@bjhuman.hu

Férőhelyszám: 125 fő bölcsődei ellátás

Nyitvatartási idő:

Bölcsőde: hétfőtől péntekig 6-18 óráig a 12. pont szerint

1.1. Személyi feltételek

Szervezeti adatok

Munkakörök megnevezése

- Bölcsődevezető
(szakmai vezető)
- Élelmezésvezető
- Kisgyermeknevelő

- Szakácsnő
- Kisegítő munkakör
- Bölcsődei dajka

Alkalmazotti létszám

Munkakör	Létszám
Bölcsődevezető	1 fő
Élelmezésvezető	1 fő
Kisgyermeknevelő	22 fő
Szakácsnő	2 fő
Kisegítő munkakör	4 fő
Bölcsődei dajka	5 fő
Összesen:	35 fő

Az alkalmazotti létszám teljes, betöltetlen állásunk jelen pillanatban nincs.

1.2. Tárgyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézmények szakmai feladatairól szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. számú melléklete meghatározza a bölcsődék tárgyi feltételeit. A bölcsőde a szükséges tárgyi feltételekkel rendelkezik, a használat során sérült eszközöket a bölcsődét üzemeltető Humán Szolgáltató folyamatosan pótolja.

2. A bölcsőde filozófiája, célja

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő gyermekek szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény.

A bölcsődék dolgozói meggyőződéssel vallják, hogy csak a maximális erőfeszítéssel és szeretettel végzett munka hozza meg azt az eredményt, amire kisgyermekünknek a harmonikus testi-lelki fejlődéshez, szocializációjukhoz, a mai kor követelményei között szükségük van.

A bölcsőde célja a működési területén élő kisgyermekek ellátása, külön figyelemmel a szociális helyzetük, egészségügyi, mentálhigiénés állapotuk miatt rászorult kisgyermekek intézményi szolgáltatások keretében történő ellátására. A bölcsődei ellátás a gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez nyújtott széleskörű, szükség esetén alternatív eszközöket is alkalmazó tevékenység. Támogatást nyújt a gyermekek ellátására, gondozására, testi, szellemi fejlődésére, szocializációjára vonatkozó szülői, gondozói, támogatói tevékenység ellátásához az Alapító Okiratban rögzített szolgáltatások nyújtása útján.

3. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Az ellátottak köre a VII. kerületben, lakcímkártyával igazolt, bejelentett állandó lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek, illetve a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb a jogszabályban meghatározott mértékig az ellátási területén kívüli lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek,

feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátása biztosítva van, 20 hetes kortól 36 hónapos korig. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) 4.§ 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű gyermek), valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető bölcsődei ellátás keretében annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a hatodik életévét betölti (Gyvt. 42. § és 42/A. §).

A VII. kerületi Pedagógiai Szakszolgálat látja el az SNI-s és korai fejlesztésre jogosult gyermekek fejlesztését, bölcsődénkben. A fejlesztő foglalkozások egyénileg vagy kis csoportban zajlanak a délelőtti órákban, heti 1-2 alkalommal, a szabad játéktevékenységek idejében a csoportszobákban, illetve az erre kijelölt fejlesztő szobákban, attól függően, hogy a gyermeknek mire van szüksége. A Humán Szolgáltató Fejlesztő Központja ezen fejlesztési folyamatok kiegészítéseként további szolgáltatásokat biztosít, melyek a megelőzés elvét szem előtt tartva nyújtanak olyan hiánypótló szolgáltatásokat, melyek a sajátos nevelési igényű, valamint kisebb-nagyobb problémával küzdő gyermekeket nevelő családok mindennapjait segítik.

Ellátottak köre

20 hetes – 36 hónapos gyermekek

A Bölcsőde a Városliget közelében, zöldövezetben található, a kerület bármely részéről könnyen megközelíthető. Minden földszinti csoporthoz külön játszóudvar, az emeleti csoportokhoz játszóterasz tartozik, így biztosítani lehet a gyermekek számára a délelőtti és délutáni időben a szabad levegőn való tartózkodást, évszaktól függetlenül. A korszerű, akadálymentesített, gyermekközpontú bölcsőde 125 férőhellyel működik, 10 csoportszobában, 5 egységben. A csoportszobák fürdő- és átlátszó helyiségek kapcsolódásai és ezek felszerelése a jogszabályban és az Alapprogramban foglaltaknak megfelelőek. A kialakításra került zöld tető növeli az intézménybe járók komfortérzetét, a sósóza pedig a légzési nehézségekkel küzdő kisgyermekek gyógyulási esélyeit fokozza. A biztonságosan kialakított tornaszóza minden évszakban kiváló segítséget és lehetőséget nyújt a nagymozgásos tevékenységek fejlődésének támogatásában.

Bölcsődénket elsősorban a kerületben, bérházakban, emeletes házakban lakó gyermekek szülei választják gyermekük ellátására.

Étkezés biztosítása: A Bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik, ahol színes, változatos ételeket készítenek, figyelembe véve a gyermekek korának megfelelő táplálkozási ajánlásokat. Speciális étkeztetés biztosítására is van lehetőség. A kerület másik két bölcsődéjét is ez a főzőkonyha látja el költséghatékonysági okokból.

4. A bölcsődei nevelés-gondozás célja és alapelvei

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel

nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést. A bölcsődei nevelés-gondozás segíti a hátrányos helyzetű gyermekeket a társadalomba való jobb beilleszkedésben, nagyobb esélyegyenlőség elérésében. A hátrányok és következményeik enyhítésére szükség van más intézmények, szervezetek, szakemberek együttműködésére is.

4.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése szakmai alapelv jegyében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nemcsak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

4.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. Az integrált intézmény sajátossága révén a felmerülő problémák megoldásában komplex, azonnali segítséget tudunk nyújtani jól felkészült szakemberek támogatásával.

4.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe. Évente több alkalommal szervezünk nyílt programokat, kreatív, családi délutánokat a családok számára.

4.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

4.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

4.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

4.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

4.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermeknek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Az egyéni bánásmód szemléletét a szülőkkel megismertetjük. Ennek első állomása a "0. szülői értekezlet", itt kapnak arról tájékoztatást a szülők, hogy lehetőségünk van SNI-s és/vagy korai fejlesztésre jogosult gyermek ellátására illetve hogy a szülő/törvényes képviselő hozzájárulásával szűrjük/figyeljük a gyerekeket és fejlődési megrekedés esetén segítséget kérünk, illetve javaslatot teszünk felmérésen való részvételre, szükség esetén segítünk felvenni a kapcsolatot a Szakszolgálattal. Probléma esetén a szülőket - a személyiségi jogok tiszteletben tartásával – tájékoztatjuk, hogy a csoportban segítségre szoruló gyermek is jár.

4.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

4.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömet, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

5. A bölcsődei nevelés feladatai

5.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

5.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakembereink feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges

életmód, az egészségnevelés érdekében törekszünk az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására. A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonásra kerülnek: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus stb.

5.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megismerésére. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

5.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismereteket nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

6. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

6.1. Tanulás

A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje

önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánpótlás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő – gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A beszéd a kisgyermekkori tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt – gyermek és gyermek – gyermek interakciók.

6.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

6.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

6.4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítjuk a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítjuk a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

6.5. Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben a sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

6.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

6.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrítés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

6.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermeknek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

Az SNI-s és korai fejlesztés tekintetében a VII. kerületi Szakszolgálat szakemberei segítségével valósul meg, együttműködésben a Humán Szolgáltató pszichológusaival és Fejlesztő Központjának munkatársai támogatásával.

7. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

7.1. „Saját kisgyermeknevelő”-rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenő rendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

7.2. Gyermeccsoportok szervezése

A bölcsődei gyermeccsoport létszámát a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 46. § határozza meg. A jogszabály alapján a bölcsődei csoportban legfeljebb 12 gyermek, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható. A gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermeccsoportba jár. Amennyiben egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak egy bölcsődei csoportban, abban az esetben legfeljebb tizenegy

gyermek, amennyiben kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek, és amennyiben három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható egy bölcsődei csoportban.

7.3. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján kerülnek kialakításra annak érdekében, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

7.4. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

Bölcsődénk napirendjét a házirend tartalmazza.

8. A családok támogatásának főbb módszerei és lehetőségei

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A szülő közvetíteni tudja gyermekének szokásait, igényeit, szükségleteit, ezzel segítve a kisgyermeknevelőt az egyéni bánásmód kialakításában.

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

A Varázsdoboz Fejlesztő Központ működéséről, az ottani lehetőségekről tájékoztatjuk a szülőket. Biztosítjuk a Fejlesztő Központ szakmai vezetőjének, hogy részt vegyen a bölcsődék szülőcsoportos beszélgetéseiben, ahol tájékoztatást nyújt a szolgáltatásokról.

Szükség esetén a Varázsdoboz Fejlesztő Központ tevékenységére a szülők figyelmét külön-külön is felhívjuk.

8.1. A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

A családlátogatás és beszoktatás dokumentációi a gyermek Fejlődési naplójának részét képezik.

8.2. Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

8.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

8.4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

8.5. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedéssztereotípus bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

8.6. Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal tervezett a szülői értekezletek száma (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

8.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

9. A bölcsőde kapcsolatai

A kerületi óvodákkal rendszeres a kapcsolattartás. Az informatív összejöveteleken lehetőség nyílik szakmai tapasztalatszerzésre, az intézmények kölcsönös látogatására. A Bölcsődelátogató program keretében kedd és csütörtök délelőttönként a szülő gyermekével felkeresheti a bölcsődét, még a beszoktatás megkezdése előtt, mely jó alkalom az ismerkedésre, az ellátással kapcsolatban felmerült kérdések tisztázására, tájékozódásra.

A családokkal közösen szervezett rendezvények (farsang, húsvét, gyereknap, óvodai búcsúztató délután, Mikulás, karácsony, kézműves foglalkozások, egyéb programok, nyílt napok) elősegítik a család és a bölcsőde kapcsolatának megerősítését.

- Erzsébetvárosban három bölcsőde működik, melyek szoros szakmai kapcsolatban állnak egymással. A szakmai munka összehangolásáért a koordinátor felel. A rendszeres, közös munka egymással, illetve más kerületek bölcsődéivel a szakmai rendezvények során személyesen, illetve elektronikus felületeken történik.
- Bölcsőde és óvoda kapcsolata: A két intézmény között fontos a jó kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezzel is segítve a gyermekek számára az átmenet zökkenőmentessé válását. A rendszeres, közös munka egymással, illetve más kerület bölcsődéivel a szakmai rendezvények során személyesen, illetve elektronikus felületeken történik.
- Egyéb kapcsolatok: A jelzőrendszer keretén belül a bölcsődék – egymás kölcsönös tiszteletben tartásával – együttműködnek mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek (család- és gyermekjóléti központ és szolgálat, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, nevelési tanácsadó, óvoda, a korai fejlesztés szakemberei, szakértői bizottság, gyámügy).

10. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

Bölcsődébe felvehető minden olyan erzsébetvárosi kisgyermek (az intézmény férőhelyszámának jogszabályban meghatározott mértékéig kerületen kívüli lakcímmel rendelkező kisgyermek is), akinek szülei, törvényes képviselői valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátást. A Gyvt. 43. § (3) bekezdésének rendelkezési szerint előnyben kell részesíteni a felvételi eljárás során azon kisgyermeket, akinek a szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy más munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll és emellett

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- védelembe vett gyermeket nevel.

10.1. A gyermekek felvételének rendje

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő (törvényes képviselő) kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti: a védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a gyámhatóság. A gyermek bölcsődei felvétele alkalmával az intézmény és a szülő (törvényes képviselő) írásos megállapodást köt a gyermek bölcsődei ellátásáról.

A bölcsődei felvétel egész évben folyamatos. A felvételi kérelmet a bölcsődében személyesen, vagy digitális úton a www.varosligeti.bolcsode@bjhuman.hu e-mail címen lehet benyújtani. A szükséges formanyomtatványok és tájékoztatók az intézmény honlapján megtalálhatók.

10.2. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás módja

- www.bjhuman.hu
- www.erzsebetvaros.hu
- <https://www.facebook.com/bjhuman>
- a kerületi újság, készítője és terjesztője a fenntartó
- szórólapok, melyeket az intézmény a telephelyein terjeszt

11. A térítési díj

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2016. (II.18.) önkormányzati rendelete a szociális támogatások és szociális szolgáltatások, valamint a pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátások igénybevételének helyi szabályozásáról 41.§-a rendelkezik a térítési díjakról. Eszerint a gyermekek napközbeni ellátását biztosító bölcsődékben a gondozásért fizetendő ellátás személyi térítési díja 0 Ft, az étkezés térítési díja Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat közigazgatási területén állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermek esetén: 0 Ft, Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat közigazgatási területén állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel nem rendelkező gyermek esetén: 622 Ft/nap – kivéve, ha a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése a) pontjában foglaltaknak megfelel. A szolgáltatást nyújtó intézmény vezetője az ellátás megkezdésekor, de legkésőbb az ellátás igénybevételétől számított 30 napon belül értesíti a kötelezettet a

személyi térítési díjról. Ha az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatást betegség, vagy más ok miatt a jogosult nem veszi igénybe, a távolmaradást be kell jelenteni.

12. A bölcsőde nyitvatartása

A Városligeti Bölcsőde hétfőtől péntekig, reggel 6 órától este 18 óráig látja el a gyermekek gondozását. Jogszályi előírásokat, rendelkezéseket figyelembe véve jelen szakmai programban meghatározott nyitvatartási idő a fenntartó egyidejű tájékoztatásával, intézményvezetői döntéssel, időszakosan módosítható, amennyiben olyan külső körülmény, vis maior helyzet áll elő, ami a módosítás alapos indokául szolgálhat. A nyitvatartási idő módosítása az ellátás biztonságát és a szolgáltatáshoz való hozzáférést aránytalanul nem korlátozhatja.

A Gyvt. 43. § (4) bekezdése szerint a bölcsődék nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá és minden év február 15-ig a honlapján tájékoztatja erről a honlapján, az intézmény pedig a bölcsőde hirdetőtábláján tájékoztatja erről a szülőket. A fenntartó a bölcsődei szünet idejére a szülő, törvényes képviselő kérésére gondoskodik a gyermek intézményi gondozásának, nevelésének megszervezéséről.

13. A szolgáltatást igénybe vevők és a szolgáltatást végzők jogainak védelme

A szolgáltatást igénybe vevők jogai: tilos a hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból, így különösen az ellátott, vagy törvényes képviselője, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékossága, születési vagy egyéb helyzete miatt. A szolgáltatást igénybe vevő jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve törvény felhatalmazása alapján készült kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.

Panaszjog: a Gyvt. 36. § (1) bekezdése alapján a jogosult törvényes képviselője a házirendben foglaltak szerint panasszal fordulhat az adott bölcsőde vezetőjéhez, az intézményvezetőhöz vagy az Érdekképviselői Fórumhoz. A panasz kivizsgálásának eredményéről a panasztevőt 15 napon belül kell értesíteni és szükséges esetben tájékoztatni a sérelem orvoslásának igénybe vehető más módjáról is.

A gyermek törvényes képviselője panaszával az intézmény fenntartójához fordulhat, ha a panasz kivizsgálására jogosult határidőben nem intézkedett, vagy ha az intézkedéssel nem ért egyet. A panasz kivizsgálására jogosultak döntésükről határozatot hoznak, amit megfelelően indokolni kötelesek. A gyermekjogi képviselő tevékenységéről, hatásköréről, az általa nyújtható segítségadás lehetőségéről, elérhetőségéről szóló írásos tájékoztatót a tájékoztató faliújságra kell kifüggeszteni.

Érdekképviselői Fórum: az Érdekképviselői Fórum megalakításának és tevékenységének szabályait a Bölcsődék fenntartója állapítja meg a Gyvt. 35. § (1) bekezdése szerint. Az Érdekképviselői Fórum véleményt nyilváníthat, javaslatot tehet, egyetértési jogot gyakorolhat működése során, melyhez ismereteket, információt, tájékoztatást a Gyvt. alapján a bölcsőde vezetője biztosít a következő témákban: a gyermekek napközbeni ellátása, bölcsőde, alapvető jogok és köteleességek (szülői, gyermeki, dolgozói), házirend, érdekvédelem, a gyermekek, családok védelmének rendszere. A szülők panaszaikkal, gyermekvédelmi bejelentésükkel fordulhatnak az intézmény vezetőjéhez, a bölcsőde szakmai vezetőjéhez, az Érdekképviselői Fórum tagjaihoz.

Gyermekvédelmi program: a bölcsődék vezetőinek (gyermekvédelmi megbízottnak), a bölcsőde orvosának, a kisgyermeknevelőknek meghatározott feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése. Veszélyeztetettség esetén köteles jelzéssel élni a gyermekjóléti szolgálatnál, illetve indokolt esetben hatósági eljárást kezdeményezni.

A gyermekjóléti szolgáltatást végzők jogai: a gyermekjóléti ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogukat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

Különösen nagy figyelmet fordítunk a covid járvány által kialakult helyzetre, változékonyságának követésére. A különösen érzékeny járványügyi helyzet esetére külön eljárásrendünk van, melyet a szülőkkel szükség esetén megismertetünk Családi füzet, digitális felületek és hirdetőtáblák segítségével. Az eljárásrendeket folyamatosan frissítjük az éppen hatályos jogszabályok és szakmai javaslatok alapján.

14. A szolgáltatást nyújtók szakmai továbbképzésének biztosítása

A bölcsődékben a szakképesítéshez kötött munkakörök betöltésének feltétele a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet által előírt végzettségek megléte. Azok a szolgáltatást nyújtók, akik a képesítési előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek, továbbképzésre kötelezettek. Az intézmény továbbképzési nyilvántartást, illetve tervet vezet a továbbképzésre kötelezettekről. A folyamatos szakmai fejlődést, konzultációt belső továbbképzéseken, megbeszéléseken is biztosítjuk.

Külön gondot fordítunk a bölcsődei dolgozók SNI képzésére, amit a kötelező továbbképzés keretein belül, illetve a szakképzéseik ideje alatt kapnak a kisgyermeknevelők. A Szakszolgálat kollégái rendszeresen konzultálnak az érintett kisgyermeknevelőkkel a gyermek kapcsán; tanácsokkal, szakmai fogások átadásával segítik munkájukat.

15. Dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából dokumentációt vezet. Részei: a bölcsődei gyermek törzslap, mely tartalmazza a családlátogatás és a beszoktatás dokumentációját is, az üzenő füzet, a csoportnapló, illetve a bölcsődevezető által vezetett személyes nyilvántartás. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség, a hitelesség, a rendszeresség, illetve a folyamatosság. A dokumentáció vezetése és őrzése a személyiségi jogok, valamint az adatvédelmi szabályok figyelembevételével történik.

16. A szakmai program ellenőrzése

A szakmai program működését, megvalósulását, a bölcsődei munkát szabályozó törvények, rendeletek, a helyi rendelet és a módszertani ajánlások figyelembevételével a bölcsődevezetők ellenőrzik, melyek módosulása esetén a program felülvizsgálatra kerül.

Ezen kívül évente elégedettségi kérdőívet töltenek ki a szülők, melynek kiértékelése után, ha szükséges, intézkedéseket foglanatosít az intézmény.

Továbbá a fenntartó jogszabályi felhatalmazás alapján évente ellenőrzést végez minden bölcsődében, melynek része a szakmai dokumentáció vizsgálata.

17. Hatálybalépés

Jelen szakmai program 2022. november 01. napjával lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Jelen szakmai programot Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testülete Művelődési, Kulturális és Szociális Bizottsága a Képviselő-testület által átruházott hatáskörben a .../2022. (X. 17.) határozatával hagyta jóvá.

Budapest, 2022. október „...”

Farkas Tünde
igazgató
Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ

1. számú függelék

MEGÁLLAPODÁS

(a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
32. § (5) bekezdése értelmében)

A megállapodás létrejött

egyrésről:

az **ellátást igénybe vevő gyermek**

Neve: .....

Születési helye, ideje: .....

Anyja neve: .....

TAJ száma: .....

Lakó-/tartózkodási helye: .....
(a továbbiakban: gyermek)

nevében: a **bölcsődei ellátást kérelmező törvényes képviselő**

Neve: .....

Születési neve: .....

Születési helye, ideje: .....

Anyja neve: .....

Lakó-/tartózkodási helye: .....
(a továbbiakban: törvényes képviselő)

másrésről: a **Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ**

Székhely: 1072 Budapest, Nyár utca 7.

Adószáma: 15507228-2-42

Képviseli: Farkas Tünde igazgató

(a továbbiakban: Bölcsőde)

a továbbiakban együtt: Felek

között az alábbi feltételek szerint:

1. A megállapodás célja

A Bölcsőde a vonatkozó jogszabályok és a jelen megállapodás szerint bölcsődei ellátást nyújt a gyermek részére.

2. Az ellátás időtartama

A gyermek bölcsődei ellátásának várható kezdete: 20... év ... hónap ... nap

Az ellátás

- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig tart
- ha a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig tart
- sajátos nevelési igényű gyermek esetén annak az évnek az augusztus 31. napjáig tart, amelyben a hatodik életévét betölti

3. Szolgáltatások

A bölcsődei ellátás keretében a Bölcsőde a gyermek számára az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

- bölcsődei adaptáció elősegítése (családbarát módon);
- szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése;
- napi négyzeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés, az egészséges, korszerű táplálkozás szempontjainak figyelembevételével
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása a bölcsődében;
- egészségvédelem, egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése;
- állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód;
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra;
- egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával történő ellátás;
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása;
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök biztosítása;
- rendszeres orvosi ellenőrzés;
- óvodai életre való felkészítés;
- a bölcsőde a meghatározott nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermekek ellátását.

A Bölcsőde a törvényes képviselő számára az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

- a Házirend megismertetése;
- adaptációhoz szükséges idő és feltételek biztosítása (beszoktatás);
- tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről;
- rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett dokumentációba (üzenő füzet, fejlődési napló);
- szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés a kisgyermeknevelővel, vezetővel;
- tájékoztatók, étrendek megismerésének lehetősége;
- családi nevelés elősegítése érdekében együttműködés a szülővel gondozási-nevelési kérdésekben;

- a szülői érdekképviseleti fórum munkájában való részvétel lehetőségének biztosítása;
- az intézmény biztosítja a szülő számára a panaszjog gyakorlásának lehetőségét.

4. A szolgáltatás formája, módja

A bölcsődei ellátás ideje alatt a gyermek, illetve a törvényes képviselő **a Bölcsőde által nyújtott alapellátásokra** (gondozás-nevelés) **térítésmentesen jogosult**, illetve a gyermek étkeztetéséért **térítési díjat kell/nem kell fizetni.** (a megfelelő aláhúzendő)

5. A térítési díj megállapítása, fizetésre vonatkozó szabályok

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális támogatások és szociális szolgáltatások, valamint a pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátások igénybevételének helyi szabályozásáról szóló 6/2016. (II.18.) önkormányzati rendelete 41.§-a rendelkezik a térítési díjakról.

Eszerint a gyermekek napközbeni ellátását biztosító bölcsődékben a gondozásért fizetendő ellátás személyi térítési díja 0 Ft, az étkezés térítési díja Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat közigazgatási területén állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermek esetén: 0 Ft, Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat közigazgatási területén állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel nem rendelkező gyermek esetén: 622 Ft/nap – kivéve, ha a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése a) pontjában foglaltaknak megfelel.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ingyenes bölcsődei gyermekétkeztetést a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. számú melléklete kitöltésével lehet igénybe venni.

A szolgáltatást nyújtó intézmény vezetője az ellátás megkezdésekor, de legkésőbb az ellátás igénybevételétől számított 30 napon belül értesíti a kötelezettet a személyi térítési díjról.

Amennyiben az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatást betegség, vagy más ok miatt a jogosult nem veszi igénybe, a távolmaradást be kell jelenteni.

6. Tájékoztatás

Az intézmény a jogszabályban előírt nyilvántartásokat vezeti. A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából dokumentációt vezet. Részei: bölcsődei gyermek-egészségügyi törzslap, a családlátogatás és a beszoktatás dokumentációja, a fejlődési napló, az üzenő füzet, csoportnapló, illetve a bölcsőde szakmai vezetője által vezetett személyes nyilvántartás. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség, a hitelesség, a rendszeresség, illetve a folyamatosság. A dokumentáció vezetése és őrzése a személyiségi jogok, valamint az adatvédelmi szabályok figyelembevételével történik.

A bölcsőde házirendje a faliújságján kifüggesztve megtalálható.

A bölcsődében évente megalakul a gyermekek és szüleik érdekvédelmét szolgáló Érdekképviseleti Fórum, melynek tagjairól a bölcsőde faliújságjáról tájékozódhatnak. Az Érdekképviseleti fórum véleményt nyilváníthat, javaslatot tehet, egyetértési jogot gyakorolhat működése során, melyhez ismereteket, információt, tájékoztatást a Gyvt. alapján a bölcsőde vezetője biztosít a következő témákban: a gyermekek napközbeni ellátása, bölcsőde, alapvető

jogok és köteleességek (szülői, gyermeki, dolgozói), házirend, érdekvédelem, a gyermekek, családok védelmének rendszere.

A szülők panaszaikkal, gyermekvédelmi bejelentésükkel fordulhatnak az intézmény vezetőjéhez, a bölcsőde szakmai vezetőjéhez, az érdekképviselői fórum tagjaihoz.

7. Az ellátás megszűnése és megszüntetése

A bölcsődei ellátás **megszűnik**

- a) a jogosultsági feltételek megszűnésével, vagy
- b) a 2. pontban megjelölt időtartam elteltével.

A Bölcsőde az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti,

- a) a házirend ismételt és súlyos megsértése esetén, vagy
- b) ha az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

8. Törvényes képviselő nyilatkozatai

A fentieket tudomásul vettem, a Megállapodás és a Házirend egy példányát átvettem.

Jelen megállapodás aláírásával nyilatkozom, hogy a Gyvt. 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatást megkaptam az ellátás tartamáról és feltételeiről, az intézmény által vezetett nyilvántartásokról, az érték- és vagyonmegőrzés módjáról, az intézmény házirendjéről, panaszjog gyakorlásának módjáról, a fizetendő térítési díjról, valamint az érdekképviselői fórumról.

Törvényes képviselő nyilatkozata:

- *Gyermeke táplálék intoleranciában/táplálék allergiában szenved:* igen (az erről szóló orvosi dokumentumokat mellékelem) / nem
- Tudomásul veszem, hogy *szakorvosi kontroll esetén* haladéktalan tájékoztatási kötelezettségem van a bölcsőde felé az esetleges terápiaváltozásról.

Budapest, 20 .....év ..... hó ..... nap

Bölcsőde szakmai vezetője
Dob Bölcsőde

Bischofz Johanna Integrált Humán
Szolgáltató Központ igazgatója

Budapest, 20 .....év ..... hó ..... nap

Gyermek törvényes képviselője

2. számú függelék

MEGÁLLAPODÁS

(a gyermekek védelméről és a gyámügy igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény
32. § (7c) bekezdése értelmében)

A megállapodás létrejött

egyrészt: **az ellátást igénybe vevő gyermek**

Neve: .....

Születési helye, ideje: .....

Anyja neve: .....

TAJ száma: .....

Lakó-/tartózkodási helye: .....
(a továbbiakban: gyermek)

névben: a bölcsődei ellátást kérelmező törvényes képviselő

Neve: .....

Születési neve: .....

Születési helye, ideje: .....

Anyja neve: .....

Lakó-/tartózkodási helye: .....
(a továbbiakban: törvényes képviselő)

másrészt: a Bischoff Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ

Székhely: 1072 Budapest, Nyár utca 7.

Adószáma: 15507228-2-42

Képviseli: Farkas Tünde igazgató

(a továbbiakban: Bölcsőde)

a továbbiakban együtt: Felek

között az alábbi feltételek szerint:

1. A megállapodás célja

A Bölcsőde a vonatkozó jogszabályok és a jelen megállapodás szerint bölcsődei ellátást nyújt a gyermek részére.

2. Az ellátás időtartama

A gyermek bölcsődei ellátásának kezdete: 20... év ... hónap ... nap

A gyermek bölcsődei ellátásának vége: 20... év ... hónap ... nap

3. Szolgáltatások

A bölcsődei ellátás keretében a Bölcsőde a gyermek számára az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

- bölcsődei adaptáció elősegítése (családbarát módon)
- szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése
- napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés, az egészséges, korszerű táplálkozás szempontjainak figyelembevételével
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása a bölcsődében
- egészségvédelem, egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése
- állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra
- egyéni ruhanemű kivételével a textíliával történő ellátás
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök biztosítása
- rendszeres orvosi ellenőrzés
- óvodai életre való felkészítés
- a bölcsőde a meghatározott nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermekek ellátását.

A bölcsőde a törvényes képviselő számára az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

- a Házirend megismertetése
- adaptációhoz szükséges idő és feltételek biztosítása (beszoktatás),
- tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
- rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett dokumentációba (üzenő füzet, fejlődési napló)
- szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés a kisgyermeknevelővel, vezetővel,
- tájékoztatók, étredek megismerésének lehetősége,
- családi nevelés elősegítése érdekében együttműködés a szülővel gondozási-nevelési kérdésekben,

- a szülői érdekképviselői fórum munkájában való részvétel lehetőségének biztosítása,
- az intézmény biztosítja a szülő számára a panaszjog gyakorlásának lehetőségét.

4. A szolgáltatás formája, módja

A bölcsődei ellátás ideje alatt a gyermek, illetve a törvényes képviselő **a Bölcsőde által nyújtott alapellátásokra** (gondozás-nevelés) **térítésmentesen jogosult**, illetve a gyermek étkeztetéséért **térítési díjat kell/nem kell fizetni.** (a megfelelő aláhúzendő)

5. A térítési díj megállapítása, fizetésre vonatkozó szabályok

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális támogatások és szociális szolgáltatások, valamint a pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátások igénybevételének helyi szabályozásáról szóló 6/2016. (II.18.) önkormányzati rendelete 41.§-a rendelkezik a térítési díjakról.

Eszerint a gyermekek napközbeni ellátását biztosító bölcsődékben a gondozásért fizetendő ellátás személyi térítési díja 0.-Ft, az étkezés térítési díja Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat közigazgatási területén állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermek esetén: 0.-Ft, Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat közigazgatási területén állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel nem rendelkező gyermek esetén: 622.-Ft/nap – kivéve, ha a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése a) pontjában foglaltaknak megfelel.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ingyenes bölcsődei gyermekétkeztetést a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. számú melléklete kitöltésével lehet igénybe venni.

A szolgáltatást nyújtó intézmény vezetője az ellátás megkezdésekor, de legkésőbb az ellátás igénybevételétől számított 30 napon belül értesíti a kötelezettet a személyi térítési díjról. Amennyiben az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatást betegség, vagy más ok miatt a jogosult nem veszi igénybe, a távolmaradást be kell jelenteni.

6. Tájékoztatás

Az intézmény a jogszabályban előírt nyilvántartásokat vezeti. A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából dokumentációt vezet. Részei: bölcsődei gyermek-egészségügyi törzslap, a családlátogatás és a beszoktatás dokumentációja, a fejlődési napló, az üzenő füzet, csoportnapló, illetve a bölcsőde szakmai vezetője által vezetett személyes nyilvántartás. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség, a hitelesség, a rendszeresség, illetve a folyamatosság. A dokumentáció vezetése és őrzése a személyiségi jogok, valamint az adatvédelmi szabályok figyelembevételével történik.

A Bölcsőde házirendje a faliújságján kifüggesztve megtalálható.

A Bölcsődében évente, megalakul a gyermekek és szülei érdekvédelmét szolgáló Érdekképviselői Fórum, melynek tagjairól a bölcsőde faliújságjáról tájékozódhatnak. Az érdekképviselői fórum véleményt nyilváníthat, javaslatot tehet, egyetértési jogot gyakorolhat működése során, melyhez ismereteket, információt, tájékoztatást a Gyvt. alapján a Bölcsőde

vezetője biztosít a következő témákban: a gyermekek napközbeni ellátása, bölcsőde, alapvető jogok és kötelességek (szülői, gyermeki, dolgozói), házirend, érdekvédelem, a gyermekek, családok védelmének rendszere.

A szülők panaszaikkal, gyermekvédelmi bejelentésükkel fordulhatnak az intézmény vezetőjéhez, bölcsődevezetőjéhez, az érdekképviselői fórum tagjaihoz.

7. Az ellátás megszűnése és megszüntetése

A bölcsődei ellátás **megszűnik**

- a) a jogosultsági feltételek megszűnésével, vagy
- b) a 2. pontban megjelölt időtartam elteltével.

A Bölcsőde az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti,

- a) a házirend ismételt és súlyos megsértése esetén, vagy
- b) ha az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

8. Törvényes képviselő nyilatkozatai

A fentieket tudomásul vettem, a Megállapodás és a Házirend egy példányát átvettem. Jelen megállapodás aláírásával nyilatkozom, hogy a Gyvt. 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatást megkaptam az ellátás tartamáról és feltételeiről, az intézmény által vezetett nyilvántartásokról, az érték- és vagyonmegőrzés módjáról, az intézmény házirendjéről, panaszjog gyakorlásának módjáról, a fizetendő térítési díjról, valamint az érdek-képviselői fórumról.

Törvényes képviselő nyilatkozata:

- *Gyermelem táplálék intoleranciában/táplálék allergiában szenved:* igen (az erről szóló orvosi dokumentumokat mellékelem) / nem
- Tudomásul veszem, hogy *szakorvosi kontroll esetén* haladéktalan tájékoztatási kötelezettségem van a bölcsőde felé az esetleges terápiaváltozásról

Budapest, 20 .....év ..... hó ..... nap

Bölcsőde szakmai vezetője
Dob Bölcsőde

Bischitz Johanna Integrált Humán
Szolgáltató Központ igazgatója

Budapest, 20 .....év ..... hó ..... nap

Gyermek törvényes képviselője

3. számú függelék

VÁROSLIGETI BÖLCSŐDE HÁZIRENDJE

1. Általános információk

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek 3. életévét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondoíható a bölcsődében.

2. A bölcsőde napirendje

- A bölcsőde naponta *reggel 6 órától* fogadja az érkező gyermekeket. Reggeliig szabad játék a szobában. (A továbbiakban a napirend évszaktól, időjárástól és korcsoporttól függően eltérhet: a csoportokban, illetve az üzenő füzeten tájékozódhat a szülő az aktuális napirendről.)
- Reggeli 8 és 8.30 között. Kérjük, hogy ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek!
- Lehetőségük van a reggeli utáni érkezésre, de kérjük, hogy ebben az esetben legkésőbb 9 óráig érkezzenek meg!
- A reggeli után szintén szabad játék évszaktól, időjárástól függően a szobában, vagy az udvaron. Közben tízórai elfogyasztása.
- 10.45-11-től (korcsoporttól függően) bejövétel az udvarról (gondozási sorrendben), pelenkacsere, WC használat, kézmosás.
- Ebéd 11.30-tól 12 óráig. Ebéd után fürdőszoba használat (pelenkacsere/WC használat szükség szerint).
- 12.30-tól alvás 14.30-ig.
- Ébredés után WC használat, pelenkacsere, majd 15 órától uzsonna 15.30-ig. (Kérjük, uzsonnázás alatt ne zavarják érkezésükkel a gyermekeket!)
- 15.30-tól szabad játék, hazaadás, szükség szerint pelenkacsere, WC használat.
- A gyermek hazavételére *18 óráig* van lehetőség.

Délután a szülőnek vagy az általa megbízott személynek kiadott gyermek további ellátásáért, felügyeletéért a szülő, illetve az általa megbízott személy a felelős.

A délutáni zavartalan nevelő, gondozó munka érdekében kérjük a szülőket, hogy a gyermekért történő érkezésük egyben jelentse a bölcsődéből való távozást is a kisgyermek számára!

A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő vagy az általa írásban megnevezett személy viheti el. 18 éven aluli személy e feladattal nem bízható meg. A bölcsőde ittas vagy módosult tudatállapotú felnőttnek gyermeket nem ad ki, ebben az esetben a bölcsőde értesíti a gyermek felügyeleti jogával felhatalmazott hozzátartozót és mérlegeli az egyéb, jogszabályban rögzített

segítség igénybevételét. A családi egység felbomlása esetén a bölcsőde a hivatalos szerv által hozott határozat szerint jár el, amennyiben a határozat a bölcsőde vezetőjének a rendelkezésére áll, azaz a törvényes képviselő ezt dokumentummal igazolta. Amennyiben nincs ilyen döntés, mindkét szülő bármikor élhet ezzel a jogával.

3. Az ellátási év rendje

A bölcsőde nyáron a fenntartó által meghatározott időre bezár. A Bölcsőde nyári zárásának a rendjéről a fenntartó dönt. Ezen idő alatt a gyermekek elhelyezéséről a szülőknek kell gondoskodnia. A zárás ideje alatt a szülő kérheti gyermekének másik bölcsődében való ideiglenes elhelyezését.

4. A beszoktatási rend

A beszoktatás általában hétfőnként kezdődik.

1. nap: ismerkedés, kapcsolatfelvétel (1 óra)
2. nap: a kapcsolat mélyítése, a kisgyermeknevelő apróbb dolgokban felajánlja segítségét (2 óra)
3. nap: első étkezés (szülővel vagy hozzátartozóval együtt): reggeli vagy ebéd, attól függően mikorra érkezik majd rendszeresen a gyermek. A kisgyermeknevelő jelen van a gondozási műveleteknél, megfigyel (3 óra)
4. nap: fokozatosan átveszi a gondozási műveleteket a kisgyermeknevelő, a szülő/hozzátartozó rövid időre távozik a csoportból (4 óra)
5. nap: a gondozási műveletek a kisgyermeknevelő végzi, a szülő/hozzátartozó egyre hosszabb időre megy ki a csoportból (4 óra)
6. nap: az előző nap ismételése, ebéd után a társak készülődnek az alváshoz, megmutatjuk az ágycsúszkát, a leendő helyét
7. nap: a szülő/hozzátartozó nincs benn a szobában, csak akkor, ha a gyermek igényli; a gondozási műveleteket a kisgyermeknevelő végzi; ebéd után először a szülő/hozzátartozó altat, ébredéskor visszatér, és ébredés után hazamennek
8. nap: a szülő/hozzátartozó bevétnél elköszön gyermektől, de elérhető közelségben van szükség esetére, ebéd után a kisgyermeknevelő fekteti, altatja a gyermeket, ha úgy ébred, hogy nem zavarja társai pihenését, akkor bent marad uzsonnára is
9. nap: a szülő/hozzátartozó csak átadásnál van jelen, de szükség esetén a közelben elérhető, alvás és uzsonna után hazamennek
10. nap: mint az előzőekben

A fenti beszoktatási rend csak iránymutatás! Minden esetben a gyermek viselkedése, alkalmazkodása az irányadó, amihez a kisgyermeknevelő alkalmazkodik és a szülővel megbeszélve lépnek tovább az egyes pontokon. A tapasztalatok szerint két hét az a minimum időtartam, ami mindenképp szükséges a gyermek megfelelő adaptációjához.

5. Az átadó helyiség rendje

A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott, illetve a gyermek személyes tárgyaiért felelősséget vállalni nem tudunk! Az öltözőszekrényekben ételek, italok tárolása higiéniai, közegészségügyi okokból nem megengedett.

Kérjük, hogy a bölcsőde átadó helyiségeiben és a közös helyiségekben/területeken étel és ital fogyasztását az intézmény tisztasága érdekében mellőzzék!

6. Ünnepek megtartása

A gyermek születésnapjának megünneplésére, illetve más ünnepek megtartására lehetőség van a bölcsődében. Ezekre az eseményekre a szülők által felajánlott sütemények csak bontatlan csomagolású, kereskedelmi forgalomban kapható, száraz, hűtést nem igénylő sütemények lehetnek, melynek eredetét számlával kérjük igazolni.

7. Gyermeki és szülői jogok és kötelezettségek

A bölcsődébe járó gyermekeknek és szüleiknek joguk van a bölcsődei szolgáltatás teljes körű igénybevételére, rendszeres tájékoztatást kapni a gyermek állapotára, viselkedésére, mindennapjaira vonatkozóan, továbbá joguk van részt venni az intézmény nyílt rendezvényein, tájékoztatást kapniuk az intézményi programokról. Lehetőséget biztosítunk a gyermekekkel való együtt töltött időre a bölcsődében (beszoktatás ideje alatt, nyílt délutánokon).

A gyermeknek joga van, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- a fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek elleni védelemhez,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, az elhanyagolással, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal – szemben védelemben részesüljön,
- hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke nevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermek ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő térítési díjat időben rendezze (amennyiben erre kötelezett),
- az intézmény Házirendjét betartsa,
- a gyermek bármely okból történő hiányzását és annak időtartamát az első napot megelőzően 9 óráig, illetve a hiányzás megkezdését követő legrövidebb időn belül jelezze a bölcsőde felé,
- a hiányzást követő újra érkezést a bölcsődébe, az azt megelőző nap legkésőbb 9 óráig jelezze a bölcsőde felé, annak érdekében, hogy a gyermeknek étkezést tudjunk biztosítani.

A házirend súlyos megsértésének minősül, ha a gyermek 6 hetet meghaladóan hiányzik, és a hiányzás okáról a törvényes képviselő nem tájékoztatja a bölcsődét.

8. Kapcsolattartás

A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére, az együttműködés segítésére lehetőség a beszkoktatás megkezdése előtti családlátogatás, a szülővel történő beszkoktatás, a kisgyermeknevelő - szülő napi találkozója, az üzenő füzetben keresztül történő információcsere, évi 3 alkalommal tartott szülői értekezletek, szülőcsoportos-megbeszélések, egyéni beszélgetések. Módot adunk a családoknak a bölcsőde életébe való betekintésre is. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját gyermekük kisgyermeknevelőjével előre egyeztessék!

Minden szülő gondoskodik gyermekük számára üzenő füzetéről. A füzetbe a kisgyermeknevelő, esetenként a bölcsőde orvosa, írja be a fontosabb napi eseményeket, tájékoztatásokat. Gyermekükkel kapcsolatos információt csak a gyermekük kisgyermeknevelőjétől vagy a bölcsődevezetőtől kérjenek! Az üzenő füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkoznak.

9. Intézkedés a gyermek betegsége esetén

A közösség egészsége érdekében lázas (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikus kezelés alatt álló gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell. A bölcsődeorvos javaslatait – betegség esetén a bölcsődébe járás szüneteltetésére, az otthoni ápolásra és egyéb vizsgálatokra vonatkozóan – kérjük a gyermek és a közösség érdekében betartani! A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható, gyógyszer beadását biztosítani nem tudjuk. Krónikus betegség esetén (pl. asztma, stb.) szakorvos által előírt, életminőséget javító gyógyszert a szülő a gyermeke részére névvel ellátva, eredeti csomagolásban, bontatlanul, adagolás feltüntetésével hozhatja be.

Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a szülő által megnevezett hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám feltüntetése az üzenő füzetben. Kérjük, hogy ilyen esetekben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit. A szülői elérhetőség változásairól minden esetben jelzést kérünk! Ha a szülő a gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradás okát kérjük, hogy 24 órán belül közölje a gyermek kisgyermeknevelőjével vagy a bölcsődevezetővel, a bölcsődevezető helyettesével.

A szülő köteles a családban előforduló fertőző betegségekről, a gyermek gyógyszer és étel érzékenységről a kisgyermeknevelőt tájékoztatni, ezzel kapcsolatosan meglévő és új kivizsgálások (orvosi vélemény) eredményét, pl. diéta, a megfelelő alkalmazás érdekében bemutatni.

Betegségből való visszaérkezés esetén a szülőnek kötelessége bemutatni a gyermekorvos vagy háziorvos által kiállított egészséges igazolást, mely tartalmazza a betegség megnevezését és az alkalmazott terápiát.

10. Gyermekvédelmi jelzőrendszer

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. § (2) bekezdése kimondja, hogy a törvényben meghatározott intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztettsége esetén a 40. §-ban meghatározott gyermekjóléti szolgálatnál, illetve indokolt esetben kötelesek hatósági eljárást kezdeményezni. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

11. Térítési díj

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2016. (II.18.) önkormányzati rendelete a szociális támogatások és szociális szolgáltatások, valamint a pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátások igénybevételének helyi szabályozásáról 41.§-a rendelkezik a térítési díjakról.

Eszerint a gyermekek napközbeni ellátását biztosító bölcsődékben a gondozásért fizetendő ellátás személyi térítési díja 0 Ft, az étkezés térítési díja Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat közigazgatási területén állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermek esetén: 0 Ft, Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzat közigazgatási területén állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel nem rendelkező gyermek esetén: 622 Ft/nap – kivéve, ha a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése a) pontjában foglaltaknak megfelel. A szolgáltatást nyújtó intézmény vezetője az ellátás megkezdésekor, de legkésőbb az ellátás igénybevételétől számított 30 napon belül értesíti a kötelezettet a személyi térítési díjról. Ha az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatást betegség, vagy más ok miatt a jogosult nem veszi igénybe, a távolmaradást be kell jelenteni.

A térítési díj megállapításáról a bölcsőde szakmai vezetője írásban tájékoztatja a fizetésre kötelezettet. Kérjük, hogy az étkezés térítési díját az előre jelzett napon pontosan fizessék be! A díj befizetéséről a gyermek hiányzása esetén is gondoskodnia kell a szülőnek. Ha a szülő a gyermekének távolmaradását nem jelenti be, akkor a térítési díjat gyermeke hiányzásának idejére is be kell fizetnie. A térítési díjjal kapcsolatos lemondás rendje érvényben marad akkor is, ha a képviselőtestület határozata alapján nem kell a szülőnek étkezési díjat fizetnie. Az adatokban vagy a jogosultságban bekövetkező változásokat (pl. lakcím) kérjük a változást követően azonnal, de legkésőbb 8 napon belül bejelenteni.

12. Értékmegőrzés

A bölcsődébe behozott értéktárgyakért (babakocsi, fülbevaló, gyűrű, lánc stb.) a bölcsőde felelősséget nem vállal! A babakocsi tárolóban kérjük a kocsikat összecsukott állapotban hagyni, hogy minden szülő el tudja helyezni gyermeke babakocsiját, illetve távozáskor könnyebben hozzájuthasson.

13. Egyéb szabályok

Az intézmény teljes területén és a bejáratától számított 5 m-es körzetben a dohányzás szigorúan tilos!

Kérjük, hogy gyermekeik biztonsága érdekében a bölcsőde bejáratí ajtaját, kapuját mindig csukják be!

Az intézmény felszerelési tárgyait, eszközeit az ellátott gyermekek és szüleik, valamint a bölcsőde dolgozói kötelesek rendeltetésszerűen használni és a szándékos, nem szándékos károkozásért felelősséget vállalni. A bölcsőde tulajdonában lévő eszközök, játékok az intézményből nem vihetők ki.

14. Egyenlő bánásmód elve

A bölcsődében tilos a hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból, így különösen az ellátott, vagy törvényes képviselője, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékossága, születési vagy egyéb helyzete miatt. A szolgáltatást igénybe vevő jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve a törvény felhatalmazása alapján készült kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.

15. Érdekvédelem

A személyiségi jogok – különös tekintettel a képmáshoz és hangfelvételhez való jogra – biztosítása érdekében kérjük, hogy a beszoktatás ideje alatt, és a későbbi közös programok és látogatások alatt se készítsenek felvételeket a többi, csoportba járó gyermekről a gyermekek szüleinek engedélye nélkül!

A bölcsődében évente megalakul a Gyermekek és Szüleik érdekvédelmét szolgáló Érdekképviselői Fórum, amelynek tagjairól a bölcsőde faliújságjáról tájékozódhatnak. Az érdekképviselői fórum véleményt nyilváníthat, javaslatot tehet, egyetértési jogot gyakorolhat működése során, melyhez ismereteket, információt, tájékoztatást a Gyvt. alapján a bölcsőde vezetője biztosít a következő témákban: a gyermekek napközbeni ellátása, bölcsőde, alapvető jogok és kötelességek (szülői, gyermeki, dolgozói), házirend, érdekvédelem, a gyermekek, családok védelmének rendszere.

A szülők panaszaikkal, gyermekvédelmi bejelentésükkel fordulhatnak az intézmény vezetőjéhez, bölcsődevezetőjéhez, az érdekképviselői fórum tagjaihoz.

16. Az ellátás megszűnése

A bölcsődei ellátás megszűnik a jogosultsági feltételek megszűnésével, vagy a megkötött megállapodás 2. pontjában megjelölt időtartam elteltével. A bölcsőde az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti a házirend ismételt és súlyos megsértése esetén, vagy, ha az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

17. A Házirend közzététele

A Házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (szülőnek, valamint a bölcsőde alkalmazottainak) meg kell ismernie.

A Házirend egy példányát a bölcsődébe történő felvételkor a szülőnek át kell adni, és a szülőnek nyilatkoznia kell annak elfogadásáról.

A Házi rend módosításáról a szülőket minden esetben a bölcsődei faliújságon tájékoztatni kell, valamint a szülőnek nyilatkoznia kell annak elfogadásáról.

Budapest, 20.....év.....hó ..... nap

.....
igazgató